

4. seiklus „Mooses“

Pühapäevakoolitund 18/100

Pääsu pole!

2. Moosese 11

„Pääsu pole!“ on neljanda seikluse „Mooses“ kolmas piiblilugu.

SEIKLUSE ALGUS...

Kirjakoha lugemine

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: tutvustada selle tunni piiblilugu

Abivahendid: Piiblid või raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Alustage seiklust sellega, et otsite Piiblist üles ja loete kirjakoha 2. Moosese 11:1a: “Siis Issand ütles Moosesele: „Veel ühe nuhtluse ma saadan vaaraole ja Egiptusele: pärast seda ta laseb teid siit ära minna.””
2. Mida see kirjakoht ütleb tänase piibliloo kohta?
3. Kas seal on mainitud mõnda inimest või kohta?
4. Mis sa arvad, millest täna juttu tuleb?
5. Julgusta lapsi ära arvama, millest tunnis juttu tuleb. See aitab lastel olla aktiivsemalt tundi jälgimas ja arendab nende etteaimamisvõimet.

Teemalaul

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: ülistada koos Jumalat

Abivahend: Võib kasutada fonogrammi või laulu CD-lt, kui see võimalus on olemas.

Ajajoon

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: mõista, milline koht on sellel konkreetsel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“, Piibli ajajoon

1. Milline koht on sellel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos?

Otsi välja raamatu „Suur Piibliseiklus“ lk 25 paremal servas asuv ajajoon.

2. Vaadake selle ajajoone märgitud osa, kus on kirjas neljanda seikluse viis piiblilugu. Milline koht on sellel seiklusel Jumala suures loos? Milline koht on tänasel lool neljanda seikluse viie loo hulgas?

3. Kui on kasutada veel mingeid teisi Piibli ajajooni, siis arutlege, kuhu see Piibli kirjakoht sellel ajajoonel sobitub. Kas see on suure loo algusosas? Kas see on enne või pärast Jeesust? Mis veel kohe vahetult enne ja pärast seda lugu toimub?

Avaküsimused

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: ärgitada mõtteid selle piibliloo kohta ja seostada neid oma kogemustega

1. Arutlege nende küsimuste üle üheskoos. See oleks sissejuhatus tänasele piibliloole.

- Oled sa kunagi näinud nii võimsaid murdlaineid või möllavat tuld, et tunned end seda vaadates täiesti jõuetuna?
- Kui sa tead, et miski on tohutult võimas, mida siis ütled?
- Kas miski meenutas sulle eelmisel nädalal Jumala võimsust? Meri? Tuli? Jumala vastus palvele? Midagi muud?

Mäng

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: õppida tundma nuhtlusi

1. Räägi lastele, et Jumal saatis Egiptusesse nuhtlusi, et vaarao laseks iisraellastel ära minna.

2. Lase lastel iga nuhtluse kohta mõelda välja mingi tegevus, mis seda kirjeldaks või kasuta järgmisi tegevusi:

vee muutmine vereks – ütle „Öäk!”

konnad – hüppa

sääsed – löö käelabaga teise käevarre vastu, nagu tapaksid sääske

parmud – tõrju neid kätega eemale

loomakatk – viska põrandale pikali

paised – kratsi ennast

rahe – kükita ja kata oma pea kätega

rohutirtsud – hüüdke „Nämm-nämm!”

pimedus – pange käed silmade ette ja püüdke ringi kõndida

3. Nimeta nuhtlusi juhuslikus järjekorras ja vaata, kes hakkab kõige kiiremini vastavat tegevust tegema.

4. Ütle lastele, et kõik need nuhtlused olid egiptlastele kohutavad kogemused, aga mitte ükski neist ei pannud vaaraod meelt muutma. Siis tuli kümnes nuhtlus. See oli nendest kõige kohutavam. Jumal andis iisraellastele väga selged juhised, mida nad pidid hoolikalt täitma ja täpselt järgima, et vältida seda nuhtlust.

SÜVENEME PIIBLILOOSSE

Piiblilugemine

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: kuulata piiblilugu või lugeda seda ise ja mõista selle loo konteksti

Abivahendid: Piiblid

Jutujärg ...

Taas ja taas palusid Mooses ja Aaron Egiptuse vaaraol heebrea orjad vabaks lasta. Vaarao vastas eitavalt. Ikka ja jälle tegi Jumal võimsaid (ja kohutavaid) asju. Jõevesi muutus vereks. Konnad tungisid kõikjale – ning surid ja mädanesid siis! Maamuld muutus vastikuteks hammustavateks sääskedeks. Kõik kihas parmudest. Kariloomad surid katku kätte. Inimesed ja loomad olid paisetega kaetud. Üle maa käis kõigi aegade suurim rahetorm ja rohutirtsud hävitasid allesjäänud viljasaagi

põldudel. Maa oli kolm päeva pilkases pimeduses. Aga vaarao ütles Moosesele vaid: „Kao minema ja ära tule tagasi!“

Lugege koos 2. Mooses 11.

Mis edasi sai ...

Jumal käskis Moosesel ja Aaronil kogu rahvas ette valmistada Egiptusest lahkumiseks. Rahvas pidi valmistama erilise toidu küpsetatud lihast, ürtidest ja hapnemata leivast. Nad pidid uksepiidad verrega katma, et oma elukoht ära märkida, sest see, mida Mooses oli vaaraole öelnud, pidi täide minema: inimeste ja loomade esmasündinud pojad pidid surema!

Vaatame pilti

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: süveneda sellesse piibliloosse nägemismeele kaudu

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Otsi üles väike pilt „Pääsu pole!“ raamatu „Suur Piibliseiklus“ 30. leheküljel. Kirjeldage üksteistele, mis seal pildilt paistab. Kuidas on sellel pildil kujutatud sündmusi ja inimesi, kelle kohta just lugesite?
2. Ava leheküljel 27 ja 28 asuv suur pilt. Leia üles, missuguses kohas pildil on „Pääsu pole!“.
3. Anna lastele piisavalt aega ja võimalust seda pilti uurida, sest seal on võimalik väga palju huvitavat leida ja avastada.
4. Aita lastel seda kõike sõnadesse panna, küsides küsimusi, näiteks:
 - Kes on pildil?
 - Mis seal toimub?
 - Kas sa mäletad, mis toimus enne seda?
 - Kas sa oskad selle pildi järgi kogu loo jutustada?
 - Mis sa arvad, mis edasi saab?

Uuri Piiblit

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: mõista, millest see piiblilugu tegelikult räägib

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Vastake koos küsimustele raamatu „Suur Piibliseiklus“ 30. leheküljel.

Kas sa teadsid...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: saada teada olulisi asju Piibli kohta

Imed

Jumal andis Moosesele väe teha Egiptuses kolm imetegu. Ta kepp muutus maoks; ta käsi kuivetus ja sai siis jälle terveks; jõest võetud vesi muutus vereks. Mooses tegi kõik need imeteod vaarao ees, et näidata talle Jumala väge ja veenda teda Iisraeli rahvast vabaks laskma. Kui vaarao ikka „Ei!“ ütles, kasutas Jumal teist plaani.

Nuhtlused

Kui vaarao ikkagi ei lubanud Iisraeli orjadel minna, saatis Jumal järgmised märgid või nuhtlused. Paljud neist olid looduslikud katastroofid, aga Jumal näitas oma väge sellega, et määras, millal ja kuidas need toimuvad. Need olid kohutavad sündmused – sellest hoolimata ei tunnustanud vaarao Jumala väge ega lasknud orje vabaks.

Kümme nuhtlust

Niiluse jõgi muutus vereks; konnad; sääsed; parmud; kariloomade surm; paised; rahe; rohutirtsud; pimedus; esmasündinud poegade surm. Pärast viimast nuhtlust nõustus vaarao orjad vabaks laskma. Vaata, kas sa leiad need kümme nuhtlust üles Suure Piibliseikluse raamatust jooniselt lk 27 ja 28.

Kuldsalm

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: õppida pähe selle piiblitunni kuldsalm

Abivahendid: trükitud salm väikesel lehel iga lapse jaoks kaasavõtmiseks, löökpillid

1. “Siis Issand ütles Moosesele: „Veel ühe nuhtluse ma saadan vaaraole ja Egiptusele: pärast seda ta laseb teid siit ära minna.”” 2. Moosese 11:1a
Lase lastel korrata seda salmi mitu korda löökpillide ja/või tantsusammude saatel.

SEIKLEME

Laulame

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: koos Jumalat ülistada

Arutleme koos

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: otsida ja leida vastuseid meie ja teiste küsimustele selle piibliloo kohta

Abivahend: koduleht www.suurpiibliseiklus.com arutelu ajal

1. Meie küsimused

Kui sinu rühma lastel on juba tekkinud küsimusi selle piibliloo kohta, siis on just praegu õige aeg hakata neile vastuseid otsima. Julgusta lapsi küsimusi ja mõtteid jagama.

Kas on mingi küsimus, mis on laste jaoks selle loo põhiküsimus? Mis on see, mis selle loo puhul kõige rohkem segaseks jääb või häirib? See võib olla miski, mis tundub neile ebatõenäoline või võimatu; miski, mis jääb arusaamatuks, või sõnad, millest nad lihtsalt aru ei saa. Lastel võib olla palju küsimusi! Anna neile võimalus küsida!

2. Meie vastused

Otsige üheskoos vastuseid tekkinud küsimustele. Kui rühm on suur, siis jaga see väiksemateks gruppideks ning vaata, milliseid vastuseid lapsed ise leiavad. Parim oleks, kui igal sellisel väiksemal grupil oleks ka oma täiskasvanust juhendaja. Kui aga rühm on väike, siis jagage ühiselt küsimusi ja leidke neile vastuseid. Arutle koos lastega ja ära anna neile liiga kiiresti valmisvastuseid.

3. Teiste küsimused

Harry on 10-aastane ja elab Inglismaal.

Kui Harry koos oma ema Yelenaga seda piiblilugu luges, siis tahtis Harry teada: “Miks Jumal peale inimeste ka loomade esmasündinud hukkas?”
Küsi lastelt: „Kuidas vastaksite Harry küsimusele?”

4. Teiste vastused

Harry küsimusele vastas ka tema ema Yelena: “Noh, ma arvan, et Jumal teadis, et kõigil egiptlastel ei ole esmasündinud lapsi, nii valis Ta ka loomad, et mõju oleks suurem. Aga ma ei usu, et Jumal sellest rõõmu tundis. See oli ainus viis, kuidas ta sai panna egiptlased õiget asja tegema ja Iisraeli orjusest vabastada. “

Võrrelge neid vastuseid enda vastustega. Mis on sarnast ja mis erinevat?

Jagage oma vastuseid Harry küsimustele teistega, saates need e-posti aadressile info@avatudpiibel.ee.

Proovi järelle ...

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: väljendada seda, kuidas see piiblilugu seondub meie igapäevaeluga

1. Selles piibliloos keeldub vaarao Jumala rahvast vabastamast. Jumal ilmutab oma väge ikka ja jälle, aga vaarao ei muuda meelt. Orjuses olevale Jumala rahvale tundus, et mitte miski ei toimi enam.

2. Küsi lastelt: „Kas sul on olnud päevi, mil kõik paistab viltu minevat?”
Rääkige natuke nendest aegadest.

3. Räägi lastele mõtteid, mis sellistel aegadel aitavad:

- Tuleta endale meelde, et see ei jää igavesti niimoodi. Asjad muutuvad – sa pead selle lihtsalt ära ootama.
- Hüüa rasketel aegadel Jumala poole, kuni Ta sulle vastab. Neil aegadel õpid nii rohkem Jumalat usaldama.
- Otsi Piiblist üles Jumala tõotused. Jäta need meelde. Kinnita Jumalale, et sa ootad Teda ja Tema tõotuste täitumist.

- Räägi oma juhendaja või mõne sõbraga, keda sa usaldad. Kui sul pole kedagi, siis palu Jumalat seni, kuni Ta sulle kellegi annab.
- Täna Jumalat heade asjade eest. Õpi märkama, mida Jumal teeb – see on alati hea!

Loovtegevus

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: hoida meeles, et me saame Jumalalt abi paluda

Abivahendid: papist torud (nt WC-paberi rulli sisud), värvilised paberid, tähekujulised kleepsud, litrid, punased salvrätid, teip

1. Seleta lastele, et kui inimesed merel hätta satuvad, siis lasevad nad taevasse signaalraketi (näeb välja nagu ilutulestiku rakett). Ütle, et nüüd valmistate koos oma variandi signaalraketist, mis meenutaks, et me võime alati Jumalalt abi paluda, kõigis olukordades ja igal põhjusel.
2. Anna igale lapsele papist toru ja lase neil see katta värvilise paberiga.
3. Siis kirjutage või kleepige sinna peale salm „Hüüa mind, siis ma vastan sulle” (Jeremija 33:3) või mõni teine sarnase sisuga salm. Seejärel kaunistage toru litrite ja tähekestega.
4. Rebige punastest salvrättidest ribad ja kleepige need toru ühte otsa, et see näeks signaalraketi moodi välja.
5. Kui on aega, siis jutusta lastele see piiblilugu ühe korra veel ja lase lastel rakett üles tõsta iga kord, kui nad arvavad, et inimesed seal loos vajasid Jumala abi.
6. Iga laps saab oma tehtud signaalraketi koju kaasa võtta, see meenutab neile, et neil on vägev sõber, kes on tõotanud tulla ja neid aidata, kui nad teda vajavad.

Räägi Jumalaga

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: vestelda Jumalaga nendel teemadel, mis sellest piibliloost välja kasvasid

On sul mõni mure või hirmutab sind miski? Jumal on tugevam kui see probleem. Räägi Talle sellest.

Neljanda seikluse palveaeg

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: keskendumine Jumalale selle seikluse kaudu

Abivahendid: paberid ja pliiatsid

1. Läbi kogu neljanda seikluse leiate, kuidas Mooses ja Jumala rahvas avastasid, et Jumal on nende kaitseja. Jumalal oli vägi neid kaitsta ja päästa neid hädaohtudest ja raskustest. Kasuta seda palveideed iga kord, neljanda seikluse tundides, et rõhutada selle seikluse keskset sõnumit.
2. Lase lastel joonistada mõni koht või olukord, kus nad vajavad Jumala kaitset. Selleks võib olla näiteks kool või jalgrattasõit või olukord, kus nad peavad tegema midagi, mida nad teha ei taha.
3. Kui pilt on valmis, ütle, et nad vaataksid oma pilti sel ajal, kui palud Jumalat, et ta neid hoiaks selles kohas või olukorras.
4. Soovita neil panna see pilt oma voodi kõrvale, et nad saaksid seda sageli vaadata ja meenutada, et Jumal kaitseb neid.

Enne kui lahkute...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: võtta kokku see, millest on selle tunni jooksul räägitud, mida on avastatud ja kogetud

Abivahendid: kaardikesed, kus on kirjas seiklusesse kuuluvate piiblilugude pealkirjad; mõtisklusvihikud või paberilehed.

1. Iga tunni lõpus või iga seikluse lõpus (st iga viienda tunni lõpus) märkige endale kaardi peale ära, missugused osad Suurest Piibliseiklusest on läbitud.
2. Märki oma avastused ja olulised mõtted sõnade, sümbolite või piltide abil selle jaoks võetud vihikusse või paberilehtedele. Julgusta lapsi oma avastusi ja olulisi mõtteid vestluses ka teistega jagama.